

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Корягін Віктор д.пед.н., д.фіз.вих., професор,

Блавт Оксана, д.пед.н., доцент

Національний університет «Львівська політехніка», Львів

Анотація. У статті розглянуто основні сучасні тенденції поступу фізичного виховання студентів. З урахуванням того, що реформування освіти в Україні відбувається в умовах модернізаційних процесів в усіх галузях знань, важливим є інноваційний вектор розвитку системи фізичного виховання у закладах вищої освіти.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, модернізація.

Вступ. Докорінні змінами в економіці, політиці і духовному житті нашої країни зумовлюють сучасні виклики модернізації її у сфері фізичного виховання [4]. Скерування України на європейську інтеграцію вимагає перебудови системи фізичного виховання та надання фізичній культурі і спорту провідної ролі як важливого фактора здорового способу життя, сприяння досягненню фізичної та духовної досконалості студентів закладів вищої освіти (ЗВО), виявлення резервних можливостей організму [3].

Орієнтири такої перебудови передбачають переосмислення доктрини фізичного виховання на рівні європейської якості, відповідну їй модернізацію змісту й оптимізацію його технологічного забезпечення задля досягнення нової якості. Актуальність дослідження обумовлена об'єктивною необхідністю підвищення ефективності вищої освіти у всіх її структурних ланках відповідно вектору суспільного розвитку успішної інтеграції у Європейський простір.

Мета дослідження – виявлення теоретичних засад основних сучасних тенденцій модернізації системи фізичного виховання студентів ЗВО.

Матеріал і методи дослідження. теоретичний аналіз, систематизація, порівняння різних поглядів на досліджувану проблему, узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. Сучасний етап реорганізації фізичного виховання у системі вищої освіти, як важливої ланки соціальної політики, характеризується значними еволюційними змінами [1, 2]. Визначальними ознаками фізичного виховання у ЗВО є потужні інноваційні та інформаційні процеси. У законі «Про вищу освіту» (2014) [3] наголошено на необхідності модернізації освітніх заходів у ЗВО на основі інноваційного підходу.

Найважливішими чинниками, які актуалізували наукові пошуки основних сучасних тенденцій розвитку системи фізичного виховання студентів ЗВО, є розширення зв'язків між державами, активізація процесів глобалізації, інтернаціоналізації, глибоке осмислення феномену фізичної культури як явища, що пронизує всі сфери соціального буття, посилення інтеграційних процесів у науці.

Обґрунтована [1, 5] соціальна потреба в необхідності підняти рівень наукових досліджень у фізичному вихованні, інтегрувавши їх у світову практику інформатизації. Надалі скеровуємо наше дослідження у тому напрямі, що інформатизація сучасної освіти зумовлює потребу розроблення нової моделі фізичного виховання, заснованої на міждисциплінарних інтеграційних процесах застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

У ХХІ столітті з прискоренням темпів суспільного прогресу, економічних і соціальних перетворень, зростанням обсягу та інтенсивності обміну інформацією забезпечення використання найновіших здобутків технічного прогресу залишається найважливішим стратегічним пріоритетом сталого розвитку галузі. Інтенсивний розвиток науково-технічного процесу, посилення його впливу у сучасній науці викликає необхідність значного підвищення якості наукових досліджень та здійснення кардинальних змін в організації і в експертизі результатів фізичного виховання [2].

Ми долучаємось до думки [1, 4], що зазначене вкрай важливе, адже слугує індикатором розвитку галузі. При цьому виняткову актуальність набувають інновації у сфері фізичного виховання, скеровані на впровадження у його поступ наукових досягнень і поширення передового досвіду інформатизації, як чинника забезпечення його ефективності. Використовуючи потенціал модернізації у сучасному науковому просторі можливо істотно посилити інформатизацію фізичної підготовки шляхом використання ІКТ [5]. Накопичений досвід освітніх інновацій з використання ІКТ у педагогічній науці, теорії й практиці фізичного виховання є вагомим внеском у навчальні технології сучасного закладу вищої освіти. Визначено, що це істотно впливає на вдосконалення організаційних форм фізичного виховання [4].

Сучасні реалії модернізації освіти детермінують зміни всієї системи фізичного виховання й підвищують вимоги до її організації. Це зумовлює необхідність пошуку нових, ефективніших модифікаційних підходів – інноваційних педагогічних технологій. Нині перед вищою школою ставиться вельми відповідальне завдання з оновлення та вдосконалення технологій фізичного виховання [2]. У вітчизняній системі освіти реалізація означеного передбачає створення й практичне упровадження інноваційних високоєфективних сучасних технологій.

Теоретичні засади освітніх і педагогічних інновацій розглянуто у значному переліку наукових праць. Пошук сутнісних ознак інноваційних педагогічних технологій потребує конкретизації ключового поняття «інновація». «Інновація» означає оновлення, зміну, введення нового [3]. У педагогічній інтерпретації воно передбачає нововведення для поліпшення ходу і результатів навчального процесу. Зокрема [1] інновації розглядаються на шкалі змін елементів основних процесів в освіті з метою їхньої раціоналізації, модернізації й евристичного рішення, які можуть бути впроваджені в педагогічний процес.

Ми намагаємось співвіднести поняття модернізації у фізичному вихованні студентів з такими характеристиками, як корисне, прогресивне,

позитивне, сучасне, передове. Поряд із тим, розглядаючи інновації як значущі новоутворення, що виникають на основі нововведень, акцентуємо увагу на їхньому позитивному впливі на розвиток освітнього процесу. Отож, ми доповнюємо ідеї [2, 4] щодо необхідності та доцільності використання відповідної сукупності традиційних та інноваційних форм і методів задля досягнення оптимального рівня ефективності процесу фізичного виховання.

Ми підтримуємо наукові підходи [1, 5], що реалізація інновацій передбачає знаходження способу вирішення існуючих педагогічних проблем, а саме форм, методів, засобів вирішення педагогічних завдань. Ймовірно, таке призводить до принципового оновлення процесу фізичного виховання студентів, або суттєвого поліпшення його складових елементів. Існують думки, що реалізація зазначеного можлива за умови зміни педагогічних методик та впровадження інноваційних технологій навчання. Спектр методик і технологій, що складають їхній зміст досить широкий. Є впевненість у тому, що насамперед це технології скеровані на індивідуалізацію процесу фізичного виховання. Відтак, вони передбачають обґрунтований вибір педагогічних засобів на основі індивідуальних особливостей студентів, рівня розвитку їхнього психофізичного стану та всіх його компонентів. Поряд із тим, на основі інтегрованих технологій та різностороннього підходу процес фізичного виховання має бути скерований на ефективне досягнення його цілей.

Матеріали здійсненого обстеження дозволяють провести таксономію ідей щодо впровадження модернізаційних процесів, які є специфічною і досить складною діяльністю, потребують особливих знань, навичок, здібностей. Основне призначення такої діяльності у тому, щоб забезпечити максимальну продуктивність фізичного виховання студентів в існуючій системі організації у ЗВО. Що, як визначено, є доволі складним завданням. У галузі фізичного виховання у системі вищої освіти наразі виражено позначились контрасти між традиційними і інноваційними формами, методами і технологіями, що потребує додаткових пошуків у визначеному керунку.

Висновки. На сьогоднішньому етапі модернізації вищої освіти України найважливішим стратегічним завданням є забезпечення якості цього процесу у всіх її структурних ланках У сучасних умовах інтегрування України у європейську систему вищої освіти на перший план виходить необхідність реформування системи освіти України, її удосконалення, підвищення рівня якості. Нова модернізаційна стратегія, як пріоритет реформування вищої школи, передбачає передусім істотні зміни в педагогічній теорії та практиці фізичного виховання. Прерогативною стратегією у цьому керунку визначено необхідність якісних змін у змісті усіх його ланок. Рух у цьому напрямі є беззаперечним та доцільним як основного резерву підвищення дієвості фізичного виховання студентів.

Перспективи подальших досліджень передбачають розробку інноваційної технології фізичного виховання студентів.

Список використаної літератури

1. Качан О. А. Упровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти. Слов'янськ: Витоки, 2017. 138 с.
2. Лясота Т. І., Левицька О. М. Інноваційні технології в системі фізичного виховання студентів. Молодий вчений. 2017. № 3.1(43.1). С. 202–205.
3. Корягін В., Блавт О. Інноваційні технології тестового контролю у фізичному вихованні і спорті: монографія. Видавництво Львівської політехніки, 2019. 236 с.
4. Тимошенко О. В., Марущак М. О. Використання інфокомунікаційних технологій у процесі фізичного виховання учнівської та студентської молоді. Науковий часопис НПУ ім. М.П. Драгоманова. Серія 15, Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2018. Вип. 3К(97). С. 544–548.
5. Koryahin V., Mukan N., Blavt O., Virt V. Students' coordination skills testing in physical education: ICT application. Information Technologies and Learning Tools. 2019. 70(2). P. 216–226. <https://doi.org/10.33407/itlt.v70i2>.